

DUNÁNTÚLI HIRLAP

KERESZTÉNY POLITIKAI HETILAP

Megjelenik minden szombaton
Előfizetési ára: negyedévre 2.50 P.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. SZABÓ ÁRPÁD

Szerkesztőség: Káptalándomb 32. Telefon 609
Kiadóhivatal: Káptalándomb 32. Telefon 609

Veni Sancte!

A magyar ősz lombhullásos hangulatához mindig hozzátartozott a tanévnyitó Veni Sancte megszentelt dallamának bűgása a borongós szürkésű templomhajóban. Az élet ritmusa-nak egyik legfontosabb dobbanása volt, melyre hetekkel korábban kószolt a szülő, a gyermek. A nemzet biológiai életének szívverése mozgósította a vérellátásra váró sejteket; valami nagy várakozás és reménykedés töltötte be a lelkeket: a barna ősz csendjében megindult a szellemi munka a jobb jövőért.

A háborús Veni Sancte lényegesen megváltozott körülmények között szólítja munkára az ifjúságot. Már ezelőtt egy évvel is fenyegető sejtelmek súlyosodtak az országra és két hónapos késéssel nyitlak meg az iskolák kapui. Most pedig, az élethalálharc napjaiban szinte félénken hangzik a Veni Sancte; a fegyverek zajában csendes fohászként száll a magasságok felé, alázatos könyörgésként, mert Széchenyi szavai szerint: elvész az én népem, ha nincs elég tudománya. Pedig ez a nép élni és boldogulni akar.

A köteleességek életszabta sorrendjében kétségteletlenül az élen parancsolt az iskola: melynek ezt a primátusát a béke éveiben senki sem vonta kétségbe. De a háborús életnek mások a törvényei. Az élet feltételei szemünk láttára alakultak át. Azonban nem is a gazdasági élet új formái és kihatai a döntők, még akkor sem, ha arra gondolunk, hogy a tanulók javarésze hadiüzemekbe ment, hogy felvegye a hadba-vonult apák származékait. Az iskolák sorsát eldöntötte az ellenség légi tevékenysége és az ország határaihoz érkezett harcra vonul. Tények, melyeknek következményei előtt meg kellett hátrálnia minden békétörvénynek.

Bármennyire lájdalmas is a szükségmegoldásokkal kísérlező tanév bevezető Veni Sancte hangulata, felül kell emelkedni ezen az érzé- sen, mert a haza sorsa most sokkal nagyobb köteleességeket ír elő. A határok védelme, a sebesült honvédek ellátása, az otthonukból ki- lödött menekültek elhelyezése ma fontosabb feladat, mint az iskolák munkájának megszokott formáságok közt való elindítása. Amit a jelen adottságai között egyáltalán meg lehet valósítani, azt az illetékes hatóságok minden lehető eszközzel megpróbálják; de szemünk és szívünk ma a határainkon folyó élethalálharc legyen, minden erőfeszítésünk a fegyveres honvédelmet szolgálja. Az élet törvénye most a katonai helytállás parancsát írja elő.

(— —)

Harcol és imádkozik a magyar...

Valamikor a véres harc körülhordozása vá- gott bele minden magyar szívébe: veszé- lyben a haza! Ma nemzetiszínű kereszt- hirdetések adják tudtul a névtelen magyar ízenetét: ve- szélyben a haza! ... Ellenség tört ránk és pusztí- ttt földünkön. El akarja pusztítani testünket, el akarja pusztítani lelkünket. Értéke a pusztí- tásnak útját kell állnunk! Védekezésünk is ket- tős: fegyverrel és imádsággal. Miként Hunyadi-

nak, úgy kell ma minden magyar férfinak har- colnia: vaskézrel és imádsággal lélekkel. Erős kézzel és tisztá szívvel vívjuk meg házdelmün- ket. Az ország katolikusága ezért indított or- szágos mozgalmat, hogy a Magyarok Nagyass- zonyának ünnepén, október 8-án őseink buz- góságával eltöltek, engesztelő imádsággal erősítsük a fronton harzó testvéreinket és sa- ját magunkat.

Engesztelő napok hazánkért

Imádkozik a magyar, hitével is védi a hazát! Az Actio Catholica országos elnöksége az Or- szágos Katolikus Nagygyűlés helyett engesz- telő imaóra tartására hívta fel a magyar kato- cizmust, hogy ezen a napon lélekben és imában összeforrjon katolikus társadalmunk.

Dr. altorjai báró Apor Vilmos győri megyés- püspök e célból elrendelte, hogy október 8-án, vasárnapon Magyarok Nagyasszonya tisztele- tére az egyházmegye valamennyi templomában ünnepélyes délutáni engesztelő órát tartsanak és ajánlják fel magyar hazánkat Jézus és Má- ria Szent Szívának. Ezt követően imádkozunk hazánkért, az igazságos békéért, élet-halálhar- cot vívó katonáinkért és ezek hozzátartozóiért. Ahol lehetséges, az engesztelő ájtatosságot ok- tóber 6. és 7. napján is végezzék el.

Győrtől az engesztelő napokat Szent Orso- lya-réndi zárda templomában október 6-7-8-án tartják. Beosztása és rendje a következő:

Mindhárom nap reggel fél 7—fél 8-ig szent- mise, szentbeszéd. Délután 2 órakor ifjúságnak szentbeszéd és litánia. Délután fél 4—fél 5-ig szentóra nőknek. Délután 5—6-ig szentóra fér- fiaknak. Reggel szentmisével kapcsolatosan szentbeszédet mond: Pénteken: Brantl Lajos kanonok. — Szombaton: Németh Pál teológiai tanár. — Vasárnap: dr. Pammer Odilo bencés

tanár. — Délután 2 órakor az ifjúságnak be- szél: Pénteken: Tamási József hittanár. — Szombaton: Kovács Kálmán hittanár. — Dél- után a nők szentóráját vezeti: Csütörtökn: Brantl Lajos kanonok. — Pénteken: Prosz- Ignác karkáplán. — Szombaton: Németh János plébános. — Férfiak szentóráját vezeti: Cé- tütörtökn: dr. Saly László püspöki kanonok. — Pénteken: dr. Mentes Mihály kanonok. — Szom- baton: P. Gologi Lajos jézusársági atya. — Vasárnap, Magyarok Nagyasszonya ünnepén délután 4 órakor szentségi engesztelő körmenet a székesegyházba, ahol báró Apor Vilmos me- gyés főpásztor szentbeszéddel és litániával fe- jezi be a triduumot.

Katolikus Férfiak! Munkások és hivatalno- kok, szegények és gazdagok, kik otthon vagy- tok, jöjjetek a férfiak engesztelő órájára és csatlakozzatok ehhez az engesztelő, hitvalló táborhoz, erős lélekkel kérjétek az Istent, hogy újítsa meg minden magyar szívet, vigye győ- zelemre a magyar fegyvert és őrizze meg a drága magyar életet!

Katolikus Nők! Magyarok Nagyasszonyában legyen a reménységtek, hogy vétköz hazánkat alázatos engesztelésünk után erős Regnum Ma- rianumra alakítsa!

Ellentámadásaink Erdélyért

A fegyveres harcok a magyar-román határ- mentén kedvező fordulatot nyertek. Csapataink ellentámadásba mentek át és további sikeres eredményeket értek el valamennyi arcvonal- szakaszon. Makó és Nagyvárad között sok orosz tankot kilőttek páncélos vadászaink. A Nagyváradtól kiszorított bolsevista román erők- ket tovább terelik dél felé, miközben azoknak súlyos veszteséget okoznak. A szovjet ellen- lökéseket felfogták és a beszívargott ellenséges csapatokat több helyütt megsemmisítették a

magyar és német harc erők. A székely kiszö- gelésben a kedvezőtlen időjárás akadályozza a nagyobb hadműveleteket. A Vaskapunál átkelt szovjet csapatokat a németek messze északra vetették vissza, miközben egyik orosz lövés- ezredet megsemmisítették. Temesvártól észak- nyugatra erős német páncélos kötelék szétvert egy nagyobb bolsevista egységet és visszafog- lalt több helyiséget. Palánka ismét német kezén van. Az erdélyi harcok során csapataink sok zsákmányt szereztek.

A minisztertanács fontos rendeleteket fogadott el

A magyar kormány tagjai vitéz Lakatos Géza miniszterelnök elnöklése mellett szerdán minisztertanácsot tartottak, mely időszerű kormányzati ügyekkel foglalkozott.

A minisztertanács több fontos rendeletet tárgyalta és fogadott el. Az egyik kimondja, hogy az egyéni fegyverténnyel különös érdemeket szerzettéket földhöz kell juttatni. *Aki egy harcokot megsemmisített, az 5 hat. földet, ha meghalt, hátramaradtai 10 hat. földet*

det kapnak. A másik rendelet a zsidók üzleti, áru- és anyagszerzésének, valamint egyéb más vagyontárgyainak felhasználásáról gondoskodik, ezeket értékesíteni, vagy más módon hasznosítani kell, a befolyó vételárát a tulajdonos javára a 157.880. sz. csekkzámlára be kell fizetni. A harmadik rendelet a papírhányra való tekintettel a napilapok oldalterjedelmét korlátozza, a fővárosi lapokét hétköznapi 6, városnap 8 oldalban állapítja meg.

A magyar nemzetőrség megszervezése

A magyar kormány rendeletet adott ki a nemzetőrsegről. A honvédelmi törvényben foglalt felhatalmazás alapján kiadott rendelet arról intézkedik, hogy a közbiztonsági érdekek fokozottabb védelmének biztosítása és egyes honvédelmi feladatok ellátása céljából nemzetőrséget kell szervezni. A nemzetőrség feladata a közbiztonsági szervek — a csendőrség és a rendőrség — támogatása az ország közrendjének és közbiztonságának fenntartásában; kisebb ellenséges partizán- és ejtőernyős csoportok leküzdése; szabotázs-cselekmények megelőzése és elhárítása; katonai szempontból fontos vagyontárgyak őrzése; szükség esetén pedig a működő seregszervezetek rendelkezése szerint a hadműveletek hátsó területének biztosítása.

A nemzetőrség a honvédség fegyveres része. A nemzetőrséghez beosztottak honvédekként tesznek, a hadicikkekre kötelezve vannak, katonai büntetőbíráskodás és katonai fegyelmi szabályok alatt állanak.

A rendelet kihirdetésének napján lépett életbe, végrehajtásáról a honvédelmi miniszter, illetőleg a belügyminiszter gondoskodik.

A nemzetőri szolgálatra a lakóhely szerint illetékes leventeparancsnokságnál kell jelentkezni. A nemzetőrség a m. kir. honvédség fegyveres része, a nemzetőr honvédekként tesz. Szolgálatát elvileg polgári ruhában látja el. A nemzetőri felirású nemzetiszínű karszalagot visel. A lakóhelyen teljesített szolgálat közben élemezéséről maga tartozik gondoskodni.

Megindult a csomagforgalom

A postavezérség közli, hogy folyó évi szeptember hó 29-től (péntektől) kezdve a postai csomagforgalom az alábbi korlátozásokkal megindult:

A csomagforgalomban nem vesznek részt a Tisza vonalától keletre eső ország részen légi postahivatalok, továbbá az ugi, beregi és máramarosi közigazgatási kirendeltség, valamint

Ung, Bereg, Máramaros és Ugocsa vármegyék területén levő postahivatalok.

A csomagok súlyhatára 10 kg.

Egy postahivatal egy feladótól naponta tíz csomagnál többet nem vehet fel. A budapesti polgármesteri hivatalok egy feladótól naponta csak egy csomagot vesznek fel.

Ismét közlekednek a gyorsvonatok a MÁV és a GySEV győri vonalán

Szeptember hó 26-tól keddtől kezdve Budapest—Wien—Ostbahnhof között a 3. és 4. sz. gyorsvonatok ismét közlekednek.

A 3. sz. gyorsvonat indul Győrből 12 óra 51 perckor, Budapestre érkezik 14 óra 50 perckor.

A 4. sz. gyorsvonat indul Budapestről 14 óra 30 perckor, Győrbe érkezik 16 óra 28 perckor.

Ezzel szemben az 1. sz. gyorsvonat, mely eddig Győrből 19 óra 59 perckor indult Budapest felé, továbbá a 2. sz. gyorsvonat, mely Budapestről 7 óra 45 perckor indult, Győrbe 9 óra

46 perckor érkezett, folyó évi szeptember hó 26-tól nem közlekedik.

A Hegyeshalom—Budapest között ismét közlekedő 3. és 4. számú MÁV gyorsvonatokhoz csatlakozólag Sopron—Győr között a GySEV is forgalomba helyezte a 1105. és 6. számú gyorsvonatokat. Ezek szerint a Sopronból 11 óra 20 perckor induló és Budapestre 14 óra 50 perckor érkező, valamint a Budapestről 14 óra 30 perckor induló és Sopronba 18 óra 50 perckor érkező gyorsvonatok ismét a közönség rendelkezésére állnak.

A bencés diákok munkája

A Magyar Kulturában olvassuk a következőket: »Nemzetünk és történelmünk fennmaradásának alapját az Isten és a haza iránti szeretet alkotja. A szeretet ott kezdődik, ahol az önzés megszűnik. Ahol önzés van, ott nincs szeretet.« Ezt írta vitéz Vörös János vezérezredes, a m. kir. honvédezerkar főnöke a pannoni bencés gimnázium vendégkönyvébe s a bencés diákok az elvet valóra váltva, a gyakorlatban bizonyították be, hogy nekik is ez a véleményük. A korai tanév befejezése után más

bencés gimnáziumok tanulóival együtt mintegy 150-en dolgoztak a rend gazdaságaiban, keresetük kapcsolatot a földművelő magyarsággal s ez így együtt dolgozva valószínűleg meg leginkább. Napi tíz óras kemény munka után is volt kedvük a röghöz tapadt emberek szórakoztatásához, vidám énekek csendültek meg ajkukon s a közös munka és közös szórakozás összeegyeztette a szíveket. Szociális szempontból munkálkodásuk többet ért száz és száz autón megjelenő »falukutató« munkájánál.

Módosították a honvédelmi munkások javadalmazását

A kormány október 1-én hatálybalépő rendeletével módosította a honvédelmi kötelezettséget teljesítő közszolgálati, köztestületi, közintézet, közüzemi munkások javadalmazását és munkaviszonyait szabályozó 1942. évi kormányrendeletet és az ezzel összefüggő hadigondozási szabályokat. Az új rendelet értelmében a honvédelmi kötelezettséget teljesítő munkás hadifogélsaesése vagy eltűnése esetén a rendelet alapján járó polgári javadalmazását akkor is folyósítani kell, ha hozzátartozóinak ideiglenes gondozásra való igénye a hadigondozási szabályok alapján megállapított.

Az iskolai munka megkezdése

A bencés gimnáziumban október 2-án indul meg az iskolai munka. Veni Sancte okt. 2-án 8 órakor. Amíg megfelelő helyiséget nem kapnak, addig a bencés székházban a tanár urak szobájában kapnak a tanulók irányítást. Az V.—VIII. osztályosok minden hétköznapon délelőtt fél 10-től 11-ig, az alsó osztályosok pedig délután fél 4-től 5-ig jelentkezhetnek a tanár uraknál utasításokért.

A Szent Orsolya Zárda tanintézeténél a következő napokon kezdődik az előadás. Az el. népiskolákban: október 5-én délután 2 órakor. Az ipari leányközépiskolában október 2-án d. u. 4 órakor. A tanítóképző intézetben október 5-én délután 2 órakor. A jelzett napokon Veni Sancte, utána megbeszélés az intézetben.

Közellátás hírei:

A szeptember hó 28-tól október hó 4-ig terjedő héten beváltható az M—38. számú huszjegyszelvény a szokásos adagra marha-, borjú- vagy juhhusra.

A nehéz testi munkások huszpótjegyének az F—37. számú szelvénye váltható be ugyancsak a szokásos adaggal marhahusra.

A közellátási szelvény K—3. számú szelvényre további rendelkezésig átmenetileg 50 dkg könyhasót lehet vásárolni. A kiskereskedő a nála jelentkező vásárlók részére saját raktárban lévő zár alá helyezett készletből ezt a mennyiséget nyomban kiadja. Ha több vevő jelentkezik nála, mint amennyi sőkészlete van, a vevőktől a K—3. számú szelvényt bevonja, erről elismervényt ad, a bevont szelvényeket pedig a szokásos és előírt módon felragasztva a sönagykereskedőhöz adja be, aki a szükséges sönmennyiséget részére kiosztja.

Előfordulhat tehát, hogy a vevők egyrésze az esedékes sönmennyiséget csak pár napi késéssel kaphatja meg.

Szombattól szerdáig: Alfred Maurstadt, a »Félvér« felejthetetlen hő-ének és bűbájos társnőjének, az északi szépségű Wilck Falknak gyönyörű, izgalommal telt romantikus filmje, a: **RABLÓLOVAG**. Romantikus történet a norvég fjordok hazájából. Szerelem! Izgalom! A becsület és bűn harca! Gyönyörű kiállítás!

KATOLIKUS ÜGYEK

* **Újabb kinevezések és áthelyezések.** A megyéspüspósor Kovács Kálmán győrbelvárosi segédlelkészt a győri áll. leánygimnázium hittanárává, Tóth László győri Szent Imre-konviktusi prefektust győrbelvárosi segédlelkésszé, Tamási József soproni Szent Imre Kollégiumi prefektust a győri Szent Imre-konviktusi prefektusává, Farkas Antal csornai segédlelkészt soproni Szent Imre Kollégiumi prefektusává, Érsek Sándor katonalelkész pedig csornai segédlelkésszé nevezte ki.

* **Személyi hírek az egyházmegyében.** Pákey Gábor Komáromból (esztergomi részből) Gyógygyárvárosba, dr. Szalay Alajos Győrnádorvárosba, Pető Lajos Császárról Mocsára, Márk Mihály Mocsáról Rábacsanakra, Botka Lajos Rábacsanakról Szönybe, Horváth István Szönyből Csornára, Kő Antal Bőnyrétafalpra, Tatára, dr. Gerendás Lajos újmises Bőnyrétafalpra, Pápai József Agyagosszergényből Fertőszentmiklóstra, vitéz Szakács András Sütőre, Tóth Nándor katonai szolgálatának leteltével Sopronba karkáplánnak, Szabó Béla házilelkész pedig Oroszvárra került segédlelkésznek, illetve kiegészítő segédlelkésznek. — Dr. Németh Péter és Nagy Ignác komáromi hitoktatókat kölcsönösen áthelyezte, dr. Németh Alajos soproni karkáplánt pedig a Szent Orsolya-rendi középiskolákhoz önálló hitoktátónak nevezte ki a megyéspüspök. — Falu Ferenc horvát-keleki plébános katonai szolgálatra kapott behívást, helyettesítésével Angerer József magyar-keleki plébánost bízták meg. Ugyancsak katonai szolgálatra vonult be Szőke Gyula szanyi segédlelkész is.

* **A délutáni szentmise új időpontja.** Győrtől a délutáni szentmise a székesegyházban az új elosztási rendelkezések miatt október 1-től kezdődően egész hónapon át délután öt órakor lesz. Előtte fél 5 órakor szentbeszéd. A rózsafüzér-átvitel október 1-én kezdődik és mindennap délután fél 5 órakor lesz, vasárnapokon a szentmisével kapcsolatosan.

* **Segédpüspököt kapott a munkácsi egyházmegye.** XII. Pius pápa a munkácsi egyházmegye területére püspökkül dr. Romzsa Tódort, az ungvári papnevelőintézet eddigi lelkiigazgatóját nevezte ki. Az új püspök-felszentelését XII. Pius pápa különleges engedélye alapján nem az előírt három, hanem csak két püspök végezte és az minden külön ünnepség nélkül ment végbe. Dr. Romzsa Tódor a munkácsi görög-szertartású római katolikus egyházmegye új segédpüspöke 1911. április 11-én született. Rómából történt hazatérése után főképpen a papnevelés terén működött és tetters egyéniségre nagy nyeresége lesz a felvidéki görög-szertartású katolikus hitéletnek.

* **Az Actio Catholica új országos titkára.** Minthogy a bíboros-hercegprímás dr. Hell Imrét, az A. C. országos titkárát a budapesti A. C. élére állította, elárult helyére dr. Szapanyos Béla szerkesztő nyert kinevezést. Működése elé ezekben a nehéz időkben várakozással tekintenek az A. C. szervei.

* **Engesztelő körmenet Pannonhalmán.** A Szent-Atya szándékának megfelelően Győrszentmárton népe szeptember 24-én, vasárnap délután nagy engesztelő körmenetet tartott Szűz Mária Szepilötelen Szívének tiszteletére a békéért és hazánkért. A körmeneten, amely a pannonhalmi bazilikából indult ki, a hívek rendkívül nagy számban vettek részt.

* **Musica Sacra.** A székesegyházban vasárnap a 8 órai énekes szentmisén a Palestrina-Kórus és a Szent Gergely-férfikar énekel. Énekkend: Gruber: Szent Gergely-mise; — Halmos: Asperges, 14. Alleluja, Credo a Napmiséből; — Szógi: Omni die. — A Kyrie az ősi gregorián-dallam szerint. — A 11 órai szentmisén a Palestrina Kórus tagjai énekelnek. Énekkend: Csátszka Konrád: Hozzád sóhajtok... — Szógi Endre: Most az Úr-Krisztusnak... — Bárdos Lajos: Égi szűz virág.

* **Tanulmányi segélyre pályázathirdetés.** A győregyházmegyei hatóság a Kat. Tanítói Internátusi Alap-terhére tanulmányi segélyeket adományoz, amelyért folyamodhat a győregyházmegyei hatóság alatt álló minden kat. elemi iskola aktív tanítója, akinek fia- vagy leánygyermekke valamely internátusban, elsősorban katolikus internátusban van elhelyezve s egyetemre főiskolára, középiskolára vagy középfokú iskolára jár.

MINDENKIT ÉRDEKEL

Rendelelet a fakitermelésről. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely a 60 kutholdnál kisebb szőlőrdő, valamint a 30 kutholdnál kisebb sárejű birtokosát kötelezi a rendelet, hogy az 1944-45. évi fatermelési időnyben az esedékes évi rendes vágáson felül közellátás céljaira egy ürköbméter tűzfát termeljen ki. Ha ezek a rendelkezések a község, vagy város közintézményeinek és lakosságának tűzfeszültségét nem biztosítják, el lehet rendelni egyes gazdasági fásítások kötelező kihasználását. Az erdőbirtokos (fatermelő) köteles az általa kitermelt fát a jogosított vevőnek megvételre felajánlani, azt vasúti kocsiba vagy hajóba rakva, vagy tutajba kötve, vagy tutajkötő rakpartra kiszállítva átadni, illetőleg beszállítani.

Kormánybiztos intézi a fuellátási ügyeket. A kormány a hivatalos lap pénteki számában közzétett rendeletével a fuellátási ügyek intézését kormánybiztosra bízta. A faárak megállapítását az érkormánybiztos a fuellátási kormánybiztosával egyetértve intézi. A fuellátási központ a kormánybiztos ellenőrzése és felügyelete mellett folytatja működését. A fakormánybiztos által kiadott rendelkezések megszegése kihágás s azt a fakészletet, amelyre névze a kihágást elköveték, el lehet kobozni.

Beszámítják a tanoncok honvédelmi szolgálati idejét. Az iparügyi miniszter elrendelte, hogy szünetel annak a tanoncnak a tanviszonya, akit katonai szolgálatra, honvédelmi munkára, közérdekű munkaszolgálatra, vagy különleges légoltalmi szolgálatra behívtak. Az ilyen szolgálatban eltöltött időt egyetűd része erejéig be kell számítani a tanidőbe, ha pedig a tanonc szolgálatát alatt szakbavágo munkát végez, a z ezzel eltöltött időt a tanidőnek legfeljebb fele erejéig be kell számítani.

Illóolajkísérleti Laboratórium létesült. — Az illóolajok gyártásának irányítása, továbbá a befizetatalra és kivételre kerülő illóolajok ellenőrző vizsgálatának ellátása céljából Budapestén Illóolajkísérleti Laboratórium létesült. Az illóolajnövények termelésének kérdésében tehát a jövőben a Gyógynövénykísérleti Intézetén kívül ez a laboratórium is jogosult szaktanácsadásra.

Gondviselő gazdaságvezetőket rendelnek ki. A háborús viszonyok miatt gyakran előfordul, hogy a katonai szolgálatra, vagy munkaszolgálatra behívott középirtokosok és kisebb birtokosok itthonmaradt családtagjai a gazdaságködást folytatják ugyan, de a gazdaságvezetéséhez megfelelő szakértelemmel nem rendelkeznek. Ilyen esetben a most kiadott kormányrendelet alapján a hátramaradt személy, családtag, vagy a birtok tulajdonosa gondviselő gazdaságvezető kirendelését kérheti az illetékes főszolgabirtól, illetőleg pol-

gármeztől. A gondviselő gazdaságvezető kötfőle hatáskörben működhet. Az egyik esetben csak szaktanáccsal látja el a gazdaságködást folytató személyt és a munkafegyelen fenntartásában támogatja. Amennyiben azonban szükséges, a gondviselő gazdaságvezető a gazdaságban az igazgatási, kezelési és ellenőrzési teendőket is köteles ellátni, ez esetben tehát gazdasági hatáskört tölt be, ilyenkor részére a helyi szokásoknak megfelelő javadalmazás jár. A termelés zavaraita' anagának biztosítása érdekében az ügyek vitelében akadályozott személyek e rendelet alapján kérjék gondviselő gazdaságvezető kirendelését.

A személygazdálkodási kormánybiztos összeíratta a 18-48 éves férfiakat. A személygazdálkodás országos kormánybiztosa elrendelte, hogy a jelenleg katonai szolgálatot nem teljesítő 18-48 éves magyar állampolgár férfiakat, valamint a külföldi állampolgársági bizonyítvánnyal, illetőleg érvényes útlevéllel nem rendelkező és az ország területén lakó meg nem állapítható állampolgárságú egyéneket össze kell írni. Október 15-én minden 18-48 éves férfi köteles okmányaival légoltalmi parancsnoknál jelentkezni.

HIRKE

Gyógyes gyóyszertárak jövőheli beosztása

1944. október 2-től október 9-ig:

Városi gyóyszertár, Kazinczy-utca.
Szent László-gyóyszertár, Wennes-Jenő-ut.

— **Adj a Vöröskereszt útján, amit csak nélkülözhetesz! Október 1. és 2. napjai az országos gyűjtőnapok.**

— **Kinevezés.** Az alispán Bazsó Béla vármegyei kisegítő munkaeőt, aki jelenleg a harc-téren van és a tűzkereszttel tüntették ki, az üresedésben lévő rendszeresített díjnoki állásra kinevezte.

— **Vitéz Schell Péter — belügyi államtitkár.** Magyarország Kormányzója a m. kir. belügyminiszter előterjesztésére szeptember 25-én vitéz Schell Pétert, Abauj-Torna vármegye főispánját belügyi államtitkárnak nevezte ki.

— **Két új igazságügyi államtitkár.** A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Farnos Dezső miniszteri osztályfőnököt államtitkárrá kinevezte, dr. vitéz Néray László miniszteri osztályfőnöknek pedig az államtitkár címet adományozta.

— **Spelman érsek Rómában.** Spelman newyorki érsek a vatikáni rádió jelentése szerint Rómába érkezett.

— **Abda községnek áll. közutak adtak át.** A vármegye Hivatalos Értesítője közli azt a véghatározatot, mely szerint 85. számú győrsoproni áll. közút egyik régi szelvényét Abda község részére átadják. A közútszakaszt minden ellenérték nélkül, díjtalanul adták át, mint dűlő-utat Abdának.

— **Munkaközvetítőhivatal.** A győri áll. Munkaközvetítő Hivatal legutóbbi kimutatása ismét sok munkás elhelyezkedését kívánja lehetővé tenni. Közel százan kaphatnak foglalkozást a különféle iparágokban. Ezzel szemben csak tizen keresnek foglalkozást.

ARANYKERT

Előadások kezdete: 3/4, 1/2, 1/4 órakor.

Szombattól keddig: Willy Forst, a világhírű mesterrendező új vígjátéka: **NEM ANGYALOK AZ ASSZONYOK.** Csupa meglepetés, színporkázó ötlet, lélekzetfojtó izgalom. Főszereplők: Marthe Harrel, Axel v. Ambreser, Richard Romanovsky.

Áramvonalas
Zeiss „Perivist”
nagyítószögű szemüvegek,
lencsék, látócsövek, fényképezőgépek, hőmérők

PFLANZL ÁGOSTON

Győr, Baross-út 20. szám.

Írást szerkesztő mesternél

Telefon: 2-29. szám.

— **Lemondott egy városléti tisztviselő.** Tóth Géza mosonmagyaróvári városi adótitkár volt tart. főhadnagy egy évi katonai próbaszolgálat után szolgálatában véglegesítést nyert és századosra lépett elő, aminek következtében lemondott polgári állásáról.

— **Albrecht főherceg már gyógyulában van.** Albrecht főherceg, aki két héttel ezelőtt nővére látogatására Bécsbe érkezett és ott spanyolnáthában súlyosan megbetegedett, néhány nap óta lázmentes és orvosi megengedést, hogy felkelhessen. Jelenleg Magyaróváron tartózkodik és ott várja be orvosi felügyelet mellett teljes felgyógyulását.

— **Kosztai Pálné erdélyi menekültnek.** Budapest és Győr között kiloptak a kékításká. Jából 2000 pengő. A menekült asszonynak ezenkívül iratait is magával vitte a szívtelen tolvaj.

— **Az idén is megrendezik Sopronban** a munkásiskolát, amely mindenkor a kulturális érdekeket szolgálja.

— **Háromszor pengő értékű ágyhuzattal** loptak el Sopronban a Deák-téren vitéz Soltész Józsefné úrasszonytól.

— **Az elmúlt hét anyakönyve.** *Házasságok kötöttek:* Csárics Ede és Czirák Aranka, Oláh Imre és Sörtyé Erzsébet, Aszódi Ferenc és Miklós Róza, Kakics Zsigmond és Rácz Gizella, Hollósi János és Rehberger Éva, Zevgyi Gyula és Fodor Irén. — *Házasságok kötöttek:* Sidi István és Pénzes Gizella, György Gyula és Makk Mária. — *Halálozások:* Takács Árpád 12 éves, özv. Molnár Sándorné 76 éves, özv. Kellner Györgyné 94 éves, özv. Schlögl Györgyné 76 éves, Márkus Ferencné 40 éves, Podoba Illés 22 éves, Csapó Kornélia 3 hónapos, Czelter Józsefné 82 éves, Németh Mihály 70 éves, Horváth Lajosné 56 éves, Skerjanitz Ferenc 5 éves, dr. Fekete Jenő 57 éves, Fedornák Sándor 2 napos, Tóth Krejser Józsefné 72 éves, Tyukodi Csaba 2 éves, Mátéfy Mihály 55 éves, Kállay Józsefné 31 éves, Adamczyk Leon 54 éves. — *Született az elmúlt hét folyamán* 13 fiú és 8 leánygyermek.

SPORT

Lányha mérkőzések a Körzeti Bajnokságban

A múlt vasárnapi labdarúgóeredmények mind győri, mind dunántúli vonatkozásban erőltlen mérkőzéseket mutatnak fel. Ugyátszik, hogy a nagyobb csapatok — sőt — tudnak az ideyeleji formájuktól szabadulni, az újoncok pedig a dicsőre méltó lelkesedés mellett lassan szótítják el a szükséges tudást és rutint.

Holnap délután fél 4 órakor az ETO a saját pályáján látja vendégül a Zalaegerszegi MOVE csapatát. A vendégcsapat aligha tud meglepetést csinálni, viszont a mostani ETO sem képes nagy gólarányú győzelmet aratni. — A II. Kerületnek a Múraszombati SE elleni mérkőzése utazási nehézség miatt elmarad. — A GyAC Mosonba megy, a Kühne valószínűleg ott tartja a két pontot.

A dinamó regénye: Könyv Jedlik Ányosról

Horváth Árpád, a győri női kereskedelmi iskola volt tanára, akinek írói neve a tudományos világ és a nagyközönség előtt egyre ismeretlenebb és becsültebbé válik, Jedlik Ányosnak, a világhírű bencés tudós életét írta meg abban a könyvben, amelyet az Egyetemi Nyomda most adott ki a Magyar Könyvtárak könyveinek nívós sorozatában. A szakemberek is bizonyára kegyesen fogják értékelni a könyvet azokat a részeit, amelyekben a szerző Jedlik Ányosnak tudományos munkásságát írta meg. Az esztendő primási uradalom fertályhelyes jobbágjának fia, mint ember is jelentős egyéniség. Nagyszombati, pozsonyi gimnáziumból, ahol mindig az első között van, került a panonhalmi monostorba és lesz a bencés rendnek tagja. A középiskolát Győrött fejezi be. Itt tanít először, még pedig magyart és történelmet, meg hitelemzést, s csak később fizikát és matematikát. Innen kerül a pozsonyi akadémiára tanárnak, majd a pesti egyetemnek lesz fizikai tanára. Itt éri az ezernyelcsáznegyvennyolcas nagy vihar. Jedlik Ányos fegyvert fog, őt állt és a sáncmunkákban is résztvevő. 1863-ban az egyetem rektorává választották, Toldi Ferenc üdvözlötte a tanári kar nevében. 1878-ban ötvenhárom évi tanári munka után megy nyugalomba és adja át az egyetemi katedráját a vele congeniális tudós, Eötvös Lórántnak. Nyugalomba Győrbe jött, oda ahonnan elindult. Az egész város szereti az egyenes tartású, sudár természetű öreg tudóst. Itt is hal meg.

A könyv tele van győri vonatkozásokkal s ez ami nekünk, győrieknek szemében különösen kedvessé teszi a könyvet: Minden során megnyilvánul az írónak városa iránti szeretete. Mindjárt a bevezetésben megismerkedünk a győri gimnázium szertárával, ahol az író ráakad Jedlik-emlékére, itt olvassuk az öreg Tóth János Széchenyi-téri könyvkereskedéséről, ahol a könyvek között keresgélve észrevettlenül magába szivta a látogató könyvek szeretetét s ahol az író a régi fizikai tankönyveket vásárolta. Megelevenedik előttünk a múlt századi Győr jogakadémiájával, ahol Deák Ferenc is a hallgatók közt van, rendházával, ahol a tanárok között van Czuczor Gergely, Jedlik Ányosnak unokáé. Mindenki, aki érdekel egy nagy győri tudós életét és munkáját, s aki ezzel együtt városának múltjával is szeret foglalkozni, bizonyára nagy örömmel olvassa a könyvet, egy győri író érdemes munkáját.

Győregyházmegyei Alap Nyomdája

Győr, Káptalandomb 32. sz.

Meghívók,
névjegyek,
falragaszok,
mindennemű
könyvnyomda-
munkák a
legszebben,
szolid áron.

Telefon 131.

Szállít külföldre is. Exhumál a

„JÓSZIV” Temetőkezelő Vállalat Kft.
Győr, Tivadar püspök-u. 12 és Széchenyi-
tér 1. Telefon: 13-38 éjjel is. — Legdisze-
sebb rendezés. Dús-felszerelés, nagy raktár.
Előnyös feltételek.

Névnapi, születésnapra
virágot, koszorút, csokrot

STIX
virágüzletben

Győr, Deák F.-u. 6. — Huspincsnál.
Telefon: 9-46.

Kályhák és tüzhelyek
olcsón, gyári áron

Armuth

vaskereskedésben

Telefon: 8-48.

Győr, Andrásy-ut 29.

Kapuy József

„Fekete Kutya” drogeriája

Kazinczy-utca 18. Telefon: 535.

Keresztény cég

Pallos Károly

férfi- és gyermekruha raktára

Győr, Czuczor Gergely-utca 16. sz.

Mérték utáni rendelések saját műhelyünkben eszközöltetnek
Teljes csatározásfelszerelésnek állandó raktára

Jégszekrények
nagy választékban

Sándori Nándor és Fia

vaskereskedésben,

Győr, Baross-út 31. sz.

Telefon: 58. Alapítva: 1860.

I. Boros József

villanyműszerész-mester
Győr, Jedlik Ányos-utca 8.
Telefon: 2-28 szám